

27

REGULAMIN NR 2

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY GRANICZNEJ

z dnia 26 lutego 2010 r.

**w sprawie sposobu pełnienia służby w zakresie wykonywania opieki nad zwierzętami służbowymi
Straży Granicznej**

Na podstawie art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 170, poz. 1218, z 2007 r. Nr 57, poz. 390 i Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 195, poz. 1199, Nr 216, poz. 1367 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 85, poz. 716, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540) ustala się, co następuje:

§ 1.

Regulamin określa sposób i warunki:

- 1) postępowania ze zwierzętami służbowymi wykorzystywanymi do realizacji zadań Straży Granicznej w zakresie ich pielęgnacji, żywienia i transportu oraz utrzymania wyposażenia tych zwierząt;
- 2) organizacji pełnienia służby w zakresie wykonywania opieki nad zwierzętami służbowymi wykorzystywanymi do realizacji zadań Straży Granicznej;
- 3) ewidencjonowania i dokumentowania pełnienia służby związanej z wykorzystaniem zwierząt służbowych do realizacji zadań Straży Granicznej;
- 4) sprawowania nadzoru nad postępowaniem, o którym mowa w pkt 1.

Rozdział 1

PRZEPISY OGÓLNE

§ 2.

Użyte w regulaminie określenia oznaczają:

- 1) Biuro Kadry i Szkolenia – Biuro Kadry i Szkolenia Komendy Głównej Straży Granicznej;
- 2) Biuro Techniki i Zaopatrzenia – Biuro Techniki i Zaopatrzenia Komendy Głównej Straży Granicznej;
- 3) ośrodek szkolenia – ośrodek szkolenia Straży Granicznej właściwy w zakresie szkolenia przewodników psów służbowych i psów służbowych;
- 4) jednostka organizacyjna – oddział Straży Granicznej lub ośrodek szkolenia Straży Granicznej, na którego ewidencji znajdują się psy służbowe;
- 5) oddział – oddział Straży Granicznej;
- 6) placówka – placówkę Straży Granicznej;
- 7) zespół zabezpieczenia – zespół zabezpieczenia logistycznego i wsparcia działań w wydziale granicznym lub wydziale zabezpieczenia działań komendy oddziału Straży Granicznej;

- 8) sekcja odwodowa – sekcję odwodową w wydziale zabezpieczenia działań komendy oddziału Straży Granicznej;
- 9) wydział kadry i szkolenia – wydział kadry i szkolenia komendy oddziału Straży Granicznej;
- 10) wydział techniki i zaopatrzenia – wydział techniki i zaopatrzenia komendy oddziału Straży Granicznej;
- 11) naczelnik wydziału kadry i szkolenia – naczelnika wydziału kadry i szkolenia komendy oddziału Straży Granicznej;
- 12) funkcjonariusz – funkcjonariusza Straży Granicznej;
- 13) kynolog jednostki – funkcjonariusza lub pracownika Straży Granicznej wykonującego w oddziale, merytoryczny nadzór nad wykorzystywaniem psów służbowych do realizacji zadań Straży Granicznej i koordynującego sprawy związane z kynologią służbową;
- 14) hipolog jednostki – funkcjonariusza posiadającego uprawnienia instruktorskie jazdy konnej, wykonującego w oddziale merytoryczny nadzór nad wykorzystywaniem koni służbowych do realizacji zadań Straży Granicznej i koordynującego całokształt spraw z tym związanych;
- 15) przewodnik – funkcjonariusza będącego przewodnikiem psa służbowego, który ukończył szkolenie lub posiada kwalifikacje określone odrębnymi przepisami uprawniające do wykonywania zadań służbowych z użyciem psa służbowego, opieki nad tym psem i jego szkolenia;
- 16) pomocnik przewodnika – funkcjonariusza wykonującego zadania w zakresie opieki nad psem służbowym w przypadku, gdy zadań tych nie może wykonywać przewodnik;
- 17) jeździec – funkcjonariusza, który ukończył szkolenie przygotowujące do wykonywania zadań służbowych z wykorzystaniem koni służbowych lub posiada kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, uprawniające do wykonywania zadań służbowych z wykorzystaniem koni służbowych;
- 18) zwierzę służbowe – psa lub konia służbowego;
- 19) pies służbowy – psa będącego na ewidencji jednostki organizacyjnej;
- 20) atest – dokument potwierdzający zdolność użytkową psa służbowego, wydawany przez ośrodek szkolenia;
- 21) koń służbowy – konia będącego na ewidencji jednostki organizacyjnej;
- 22) przechowawca – osobę wykonującą czynności w za-

- kresie przechowywania koni służbowych, w tym ich żywienia i pielęgnacji;
- 23) opieka – wykonywanie czynności w zakresie pielęgnacji, zapewnienia właściwych warunków w miejscu utrzymywania (sprzątanie kojca lub legowiska psa służbowego), żywienia, transportu oraz opieki i profilaktyki zdrowotnej zwierząt służbowych wykorzystywanych do realizacji zadań Straży Granicznej;
 - 24) szkolenie – szkolenie, w którym uczestniczy zwierzę służbowe, realizowane zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi szczegółowych zasad szkolenia przewodników zwierząt wykorzystywanych do realizacji zadań Straży Granicznej, szkolenia tych zwierząt, a także norm wyżywienia zwierząt;
 - 25) szkolenie doskonalące – utrwalanie zwierzętom służbowym umiejętności nabytych podczas szkoleń realizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami, o których mowa w pkt 24;
 - 26) miejsce utrzymywania – miejsce przebywania zwierzęcia służbowego w czasie, w którym nie jest ono wykorzystywane do realizacji zadań Straży Granicznej i nie uczestniczy w szkoleniu;
 - 27) karma – bilansowaną karmę przemysłową (suchą lub konserwy) lub karmę gotowaną przygotowaną z artykułów spożywczych;
 - 28) zdolność użytkowa – przydatność psa lub konia służbowego do realizacji zadań w Straży Granicznej.

Rozdział 2

OPIEKA NAD PSEM SŁUŻBOWYM

§ 3.

1. Przewodnikowi powierza się jednego psa służbowego.
2. Przewodnikowi można powierzyć dwa psy służbowe za zgodą Dyrektora Biura Kadr i Szkolenia wydaną na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej.
3. Dyrektor Biura Kadr i Szkolenia może wyrazić zgodę, o której mowa w ust. 2, po zasięgnięciu opinii komendanta ośrodka szkolenia.

§ 4.

Do obowiązków przewodnika należy:

- 1) opieka nad psem służbowym;
- 2) szkolenie doskonalące realizowane na podstawie przepisów, o których mowa w § 2 pkt 24;
- 3) prowadzenie dokumentacji, o której mowa w § 6 pkt 1 lit a i b.
- 4) sporządzanie notatki z użycia psa służbowego, o której mowa w § 27 ust. 1.

§ 5.

1. Bezpośredni nadzór nad realizacją zadań, o których mowa w § 4, oraz wykorzystaniem psa do służby sprawuje:
 - 1) w placówce – komendant placówki;
 - 2) w zespole zabezpieczenia – kierownik zespołu;
 - 3) w sekcji odwodowej – kierownik sekcji;
- lub osoba przez nich wyznaczona.
2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności sprawy związane:

- 1) z optymalnym oraz racjonalnym wykorzystaniem psa służbowego zgodnie z jego przeznaczeniem;
 - 2) z opracowaniem miesięcznego planu szkolenia doskonalącego psa służbowego i przewodnika;
 - 3) z systematyczną realizacją planu, o którym mowa w pkt 2;
 - 4) ze stanem technicznym pomieszczeń i zapleczy gospodarczych przeznaczonych dla psa służbowego;
 - 5) z wyposażeniem w sprzęt do szkolenia i pielęgnacji psa służbowego;
 - 6) ze stanem zdrowia psa służbowego, jego pielęgnacją i żywieniem.
3. Osoby sprawujące nadzór, o którym mowa w ust. 1, są zobowiązane do sprawdzenia prawidłowości realizacji spraw objętych tym nadzorem w odniesieniu do każdego psa służbowego co najmniej raz na dwa miesiące.
 4. W trakcie realizacji czynności, o której mowa w ust. 3, osoby sprawujące nadzór dokumentują, uwagi i zalecenia w dzienniku, o którym mowa w § 6 pkt 1 lit a.
 5. Merytoryczny nadzór nad prawidłowością realizacji obowiązków, o których mowa w § 4, sprawuje kynolog jednostki.
 6. Nadzór, o którym mowa w ust. 5, realizowany jest w zakresie:
 - 1) terminowości szkolenia doskonalącego oraz sposobu jego przeprowadzania;
 - 2) wykorzystania psa służbowego do służby;
 - 3) przeprowadzania przeglądów weterynaryjnych, dokonywania szczepień i odrobaczeń profilaktycznych psa służbowego;
 - 4) wyposażenia w sprzęt do szkolenia i pielęgnacji psa służbowego, jego żywienia, miejsca utrzymywania i pielęgnacji;
 - 5) zdolności użytkowej psa służbowego;
 - 6) prawidłowości prowadzenia dokumentacji przez przewodnika.
 7. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 5, kynolog jednostki zobowiązany jest do sprawdzenia prawidłowości realizacji zadań związanych z kynologią służbową w odniesieniu do każdego psa służbowego co najmniej raz na cztery miesiące.
 8. W trakcie realizacji czynności, o której mowa w ust. 7, kynolog jednostki dokumentuje spostrzeżenia, uwagi i zalecenia w dzienniku, o którym mowa w § 6 pkt 1 lit. a, oraz sporządza notatkę, którą przekazuje drogą służbową naczelnikowi wydziału kadr i szkolenia. Naczelnik wydziału kadr i szkolenia podejmuje decyzję w sprawie dalszego postępowania z wnioskami wynikającymi z notatki.
 9. Przewodnik potwierdza zapoznanie się ze spostrzeżeniami, uwagami i zaleceniami, o których mowa w ust. 8, poprzez złożenie podpisu.

§ 6.

Ośrodek szkolenia:

- 1) wydaje:
 - a) dziennik szkolenia i wykorzystania psa służbowego, którego wzór określa załącznik nr 1 do regulaminu,
 - b) książkę psa służbowego, której wzór określa załącznik nr 2 do regulaminu,

- c) atest psa służbowego,
 - d) elementy wyposażenia dla psów nowo zakupionych, po zakończeniu ich szkolenia:
 - obrożę,
 - smycz,
 - kaganiec,
 - szorki;
- 2) przedłużyć atest psa służbowego.

§ 7.

1. W dzienniku, o którym mowa w § 6 pkt 1 lit. a, ewidencjonuje się:
 - 1) przebieg służby z wykorzystaniem psa służbowego;
 - 2) przebieg szkolenia doskonalącego psa służbowego i przewodnika;
 - 3) przypadki, w których nie przeprowadzono w terminie planowego szkolenia doskonalącego wraz ze wskazaniem terminów, w których to szkolenie zostało następnie przeprowadzone z opisem jego przebiegu;
 - 4) przebieg opieki nad psem służbowym;
 - 5) dane pomocnika przewodnika (imię, nazwisko i stopień służbowy) i okres, na jaki został on wyznaczony do sprawowania opieki nad psem służbowym w zastępstwie przewodnika;
 - 6) fakt poinformowania pomocnika przewodnika o sposobie karmienia oraz innych istotnych sprawach związanych z opieką nad psem w czasie nieobecności przewodnika.
2. Przeprowadzający sprawdzenie lub kontrolę z zakresu kynologii służbowej dokonuje wpisów do dziennika, o którym mowa w ust. 1, dotyczących wyników tych sprawdzeń i kontroli, niezwłocznie po ich zakończeniu.
3. Wpisów do dziennika, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na bieżąco, niezwłocznie po zakończeniu szkolenia doskonalącego, służby z wykorzystaniem psa służbowego i opieki. Po każdym odbytym szkoleniu przewodnika z psem służbowym w ośrodku szkolenia, prowadzący szkolenie dokonuje wpisu do dziennika ocen uzyskanych z tego szkolenia oraz zamieszcza w nim ewentualne uwagi dotyczące wykorzystania do służby psa służbowego.

§ 8.

W przypadku zagubienia albo zniszczenia dokumentów, o których mowa w § 6, ośrodek szkolenia, po uprzednim uzyskaniu od przewodnika informacji wyjaśniających okoliczności w jakich doszło do ich zgubienia albo zniszczenia, na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, wystawia:

- 1) nowe dokumenty – w odniesieniu do dokumentów, o których mowa w § 6 pkt 1 lit. a i b;
- 2) duplikat – w odniesieniu do dokumentu, o którym mowa w § 6 pkt 1 lit. c.

§ 9.

1. Szczegółowy wykaz czynności wykonywanych w ramach opieki nad psem służbowym, ich wymiar i sposób realizacji określa załącznik nr 3 do regulaminu.
2. W celu zapewnienia właściwej opieki nad psem służbowym, jego szkolenia i wykorzystania do służby

przewodnikowi wydaje się środki czystości oraz umundurowanie i wyposażenie, zgodnie z zestawem należności przysługującym mu na podstawie odrębnych przepisów dotyczących wyposażenia specjalnego i umundurowania specjalistycznego funkcjonariuszy.

§ 10.

1. Zadaniem pomocnika przewodnika jest sprawowanie opieki nad psem służbowym podczas nieobecności przewodnika.
2. Pomocnika przewodnika wyznaczają w:
 - 1) placówce – komendant placówki,
 - 2) ośrodku szkolenia – komendant ośrodka,
 - 3) sekcji odwodowej – kierownik sekcji,
 - 4) zespole zabezpieczenia – kierownik zespołu.
3. Pomocnik przewodnika nie może:
 - 1) wykorzystywać psa służbowego do służby;
 - 2) szkolić psa służbowego;
 - 3) występować jako pozorant w czasie ćwiczeń z udziałem psa służbowego.
4. Pomocnik przewodnika wykonuje swoje zadania zgodnie ze szczegółowym wykazem czynności wykonywanych w ramach opieki nad psem służbowym, o którym mowa w § 9 ust. 1.

§ 11.

W postępowaniu z psem służbowym obowiązują, w szczególności, następujące zasady:

- 1) chorego lub przemęczonego psa służbowego nie wolno wykorzystywać do realizacji zadań służbowych, szkoleń lub kursów;
- 2) w obchodzeniu się z psami służbowymi należy kierować się odrębnymi przepisami dotyczącymi ochrony zwierząt i ochrony zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) nie można zezwalać na podawanie psu służbowemu smakołyków przez osoby inne niż przewodnik tego psa, czy też na jego drażnienie, jeżeli nie jest to przewidziane w konsekwencji do zajęć odbywających się w ramach szkolenia.

§ 12.

1. Zabronione jest dopuszczanie do pokrycia psa służbowego – suki i wykorzystywanie psa służbowego do reprodukcji.
2. W celu niedopuszczenia do przypadkowego pokrycia psa służbowego – suki:
 - 1) przewodnik opiekujący się psem służbowym – suką obowiązany jest zwracać na nią szczególną uwagę w okresie rui;
 - 2) w okresie rui można odstąpić od wykorzystywania psa służbowego – suki do służby według zaleceń lekarza weterynarii;
 - 3) kojec psa służbowego – suki należy zabezpieczać w taki sposób, aby nie mogła ona uciec lub aby nie dostał się do jej kojca inny pies.
3. O fakcie pokrycia psa służbowego – suki lub stwierdzeniu u niej ciąży, przewodnik obowiązany jest niezwłocznie zameldować o tym bezpośrednio przełożonemu, który po zasięgnięciu opinii kynologa jednostki określa

dalszy tok postępowania w odniesieniu do tego psa służbowego.

§ 13.

1. W przypadku choroby psa służbowego, jego przewodnik obowiązany jest niezwłocznie zameldować o tym bezpośrednio przełożonemu oraz kynologowi jednostki, a także zasięgnąć w tej sprawie porady lekarza weterynarii. W razie konieczności przewodnik udziela psu służbowemu pierwszej pomocy, zmienia podściółkę w jego budzie, przeprowadza dezynfekcję jego kojca i ekwipunku lub odizolowuje chorego psa służbowego od zdrowych psów służbowych.
2. Profilaktykę weterynaryjną i leczenie prowadzi się w zakładach leczniczych dla zwierząt, odpłatnie ze środków przydzielonych jednostce organizacyjnej, na ewidencji której znajdują się psy służbowe. Każdą wizytę u lekarza weterynarii odnotowuje się w książce, o której mowa w § 6 pkt 1 lit b.

§ 14.

1. Psa służbowego poddaje się:
 - 1) raz na trzy miesiące – badaniu przez lekarza weterynarii;
 - 2) nie rzadziej niż dwa razy w roku – odrobaczeniu;
 - 3) raz w roku – szczepieniom przeciwko wściekliźnie i chorobom zakaźnym.
2. Psa służbowego zabezpiecza się na bieżąco przed kleszczami i innymi pasożytami zewnętrznymi.
3. U psów służbowych dopuszcza się stosowanie terapii hormonalnej oraz sterylizacji chirurgicznej zgodnie ze wskazaniami lekarza weterynarii.

§ 15.

1. W przypadku wystąpienia schorzeń związanych z dłuższym leczeniem, częstymi wizytami lekarskimi lub ponoszeniem dużych kosztów, przewodnika wraz z psem służbowym, można skierować do ośrodka szkolenia w celu kontynuacji leczenia lub ustalenia dalszej przydatności tego psa do służby. Koszty związane z leczeniem psa służbowego w ośrodku szkolenia pokrywa jednostka organizacyjna, na ewidencji której znajduje się pies służbowy.
2. Skierowania, o którym mowa w ust. 1, dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej po uzgodnieniu z komendantem ośrodka szkolenia.
3. Chorych psów służbowych lub w okresie ich rekonwalescencji nie kieruje się do ośrodka szkolenia na kursy i szkolenia.
4. Psy służbowe powyżej ósmego roku życia, przed skierowaniem na kurs doskonaląco-atestacyjny do ośrodka szkolenia, kieruje się do lekarza weterynarii w celu potwierdzenia braku przeciwwskazań do uczestniczenia w kursie.

§ 16.

1. Kontrola stanu zdrowia i utrzymania psów służbowych jest przeprowadzana w jednostce organizacyjnej raz w roku.
2. W trakcie kontroli, o której mowa w ust. 1, dokonuje

się sprawdzenia kondycji fizycznej, odżywiania, czystości psów służbowych, stanu sanitarnego i technicznego kojców, i wybiegów dla psów służbowych oraz pomieszczeń i zapleczy gospodarczych, w których wykonywane są czynności związane z opieką nad tymi psami, a także prawidłowości w zakresie wyposażenia, o którym mowa w § 9 ust. 2.

3. Kontrolę, o której mowa w ust. 1, w jednostce organizacyjnej, przeprowadza komisja powołana przez kierownika tej jednostki, w skład której wchodzi kynolog jednostki, przedstawiciel wydziału techniki i zaopatrzenia tej jednostki oraz, w zależności od potrzeb, przedstawiciele innych komórek organizacyjnych.

§ 17.

1. Żywienie psa służbowego może odbywać się w następujący sposób:
 - 1) karmą gotowaną przygotowaną w jednostce organizacyjnej;
 - 2) na podstawie, otrzymanej przez przewodnika, należynej normy wyżywienia w naturze;
 - 3) poprzez przyznany przewodnikowi równoważnik pieniężny normy wyżywienia zwiększonej o 10%.
2. O wyborze sposobu żywienia psa służbowego decyduje:
 - 1) w jednostce organizacyjnej – kierownik tej jednostki;
 - 2) w ośrodku szkolenia – komendant tego ośrodka.
3. Wybór sposobu żywienia psa służbowego może nastąpić na pisemny wniosek przewodnika.

§ 18.

1. Odżywianie psa służbowego powinno być racjonalne, dostosowane do potrzeb jego organizmu i funkcji fizjologicznych. Chorego psa służbowego należy karmić według wskazówek lekarza weterynarii.
2. Normy wyżywienia psów służbowych określają przepisy, o których mowa w § 2 pkt 24.
3. W przypadku stosowania gotowej, zbilansowanej karmy przemysłowej w żywieniu psów służbowych dzienną normę nalicza się zgodnie ze wskazówkami producenta.
4. Przy żywieniu psów służbowych w sposób, o którym mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 i 3, jednostka organizacyjna wydaje przewodnikowi niezbędny sprzęt stołowo-kuchenny do przygotowania karmy. Rodzaj i ilość sprzętu określa kierownik jednostki organizacyjnej.

§ 19.

1. Psa służbowego żywi się z zachowaniem następujących zasad:
 - 1) karmienie powinno odbywać się dwa razy dziennie, w porze przedpołudniowej i wieczornej, w miejscu stałego wypoczynku;
 - 2) pory karmienia ustala się tak, aby czynność ta odbywała się nie później niż 2 godziny przed wysiłkiem, w którym bierze udział pies służbowy oraz nie wcześniej niż po upływie 1 godziny od zakończenia tego wysiłku;
 - 3) karmienia psa służbowego dokonuje jego przewodnik lub pomocnik przewodnika;

- 4) przed karmieniem psu służbowemu umożliwia się załatwienie potrzeb fizjologicznych;
 - 5) karmę gotowaną przygotowaną z artykułów spożywczych należy podawać psu służbowemu w temperaturze pokojowej;
 - 6) przed podaniem karmy psu służbowemu należy sprawdzić czy nie zawiera ona drobnych, ostrych kawałków kości, z których w razie ich stwierdzenia, karmę powinno się oczyścić;
 - 7) spożywanie posiłku przez psa służbowego powinno odbywać się w pełnym spokoju, w obecności przewodnika albo pomocnika przewodnika;
 - 8) po nakarmieniu niezjedzone resztki karmy należy usunąć, a miskę umyć;
 - 9) zabronione jest żywienie psa służbowego odpadkami z kuchni i stołówki.
2. Psu służbowemu należy zapewnić stały, nieograniczony dostęp do czystej, zdanej do picia wody, z zachowaniem następujących zasad:
- 1) zmęczonemu psu służbowemu wodę można podać dopiero po półgodzinnym odpoczynku;
 - 2) psu służbowemu między posiłkami wystawia się miskę z czystą wodą, którą wymienia się na świeżą minimum 3 razy dziennie;
 - 3) w warunkach niskich temperatur psa służbowego poi się minimum 3 razy dziennie wodą podgrzaną do temperatury około 20 stopni C;
 - 4) psu służbowemu wykorzystywanemu podczas służby, biorącemu udział w szkoleniach i kursach oraz w dni upalne zabezpiecza się niezbędną ilość wody;
 - 5) miska na wodę nie może służyć do karmienia psa służbowego.

§ 20.

1. Przewodnik odpowiada za ilość, stan i konserwację powierzonego mu wyposażenia psa służbowego oraz sprzętu do jego szkolenia.
2. W celu utrzymania we właściwym stanie wyposażenia i sprzętu, o których mowa w ust. 1, należy:
 - 1) po zakończeniu służby, szkolenia lub kursu z wykorzystaniem psa służbowego sprawdzić stan tego wyposażenia lub sprzętu;
 - 2) wyposażenie lub sprzęt mokry wysuszyć poprzez ich rozłożenie w cieniu na wolnym powietrzu, a podczas złej pogody w pomieszczeniu, w odpowiedniej odległości od źródła ciepła;
 - 3) po wysuszeniu, o którym mowa w pkt 2, wyposażenie i sprzęt oczyścić z brudu, kurzu i błota oraz, w miarę potrzeby, części skórzane natłuścić smarem do konserwacji skóry lub wazeliną;
 - 4) przeprowadzać na bieżąco drobne naprawy poszczególnych części wyposażenia psa służbowego i sprzętu.
3. Do dokonywania napraw, o których mowa w ust. 2 pkt 4, nie wolno używać drutu.
4. O większych uszkodzeniach i brakach wyposażenia i sprzętu, o których mowa w ust. 1, przewodnik psa służbowego powiadamia niezwłocznie bezpośredniego przełożonego.

§ 21.

1. Psa służbowego transportuje się zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi ochrony zwierząt i ochrony zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, w sposób zapewniający bezpieczeństwo psu służbowemu i osobom, z którymi jest przewożony, z zachowaniem następujących zasad:
 - 1) pies służbowy powinien być ulokowany w sposób umożliwiający zajęcie naturalnej pozycji;
 - 2) środki transportu, którymi transportowany jest pies służbowy muszą spełniać warunki dotyczące utrzymania odpowiedniej temperatury, wentylacji;
 - 3) psy służbowe wrogo do siebie nastawione powinny być transportowane oddzielnie;
 - 4) w trakcie dłuższego transportu pies służbowy musi mieć zapewnioną wodę, karmę oraz odpoczynek;
 - 5) dla zwiększenia bezpieczeństwa przewozu psa służbowego zaleca się posiadanie do tego celu klatki lub umocowanego w pojeździe pojemnika do przewozu psa;
 - 6) w czasie transportu psa służbowego, przewodnik obowiązany jest posiadać zaświadczenie szczepienia tego psa przeciwko wściekliźnie oraz książkę, o której mowa w § 6 pkt 1 lit b;
 - 7) psa służbowego można nakarmić i napić najpóźniej 3-4 godziny przed jego transportem;
 - 8) do pojazdu, którym jest transportowany pies służbowy należy wsiadać spokojnie, po opuszczeniu tego pojazdu przez osoby wysiadające z niego, przy czym jako pierwszy wsiada pies służbowy na smycz i w kagańcu, a dopiero po nim przewodnik;
 - 9) w czasie transportu przewodnik nie może dopuścić do pogryzienia przez psa służbowego osób lub innych zwierząt;
 - 10) przewodnik stara się zapobiegać deptaniu psa służbowego po łapach i ogonie;
 - 11) psa służbowego nie wolno przewozić jako przesyłki towarowej;
 - 12) nie należy prowadzić psa służbowego podczas jazdy na rowerze, nartach itp.
2. Transport psa służbowego powinien uwzględniać wymogi określone przez przewoźnika o ile nie są one sprzeczne z zasadami, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 3

OGÓLNE ZASADY ORGANIZACJI PEŁNIENIA SŁUŻBY PRZEZ PRZEWODNIKÓW

§ 22.

Wykorzystanie psa służbowego do realizacji zadań Straży Granicznej może nastąpić dopiero po zakończeniu, z wynikiem pozytywnym, szkolenia określonego w odrębnych przepisach, o których mowa w § 2 pkt 24, oraz po uzyskaniu atestu.

§ 23.

1. Przewodnika i psa służbowego planuje się do służby razem, wyznaczając im zadania odpowiadające specjalności danego psa.

2. Przy wyznaczaniu zadań, o których mowa w ust. 1, oraz określaniu sposobu ich realizacji stosuje się przepisy w sprawie sposobu pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych w Straży Granicznej.
3. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się kierowanie do służby przewodnika bez psa służbowego, w szczególności gdy:
 - 1) występujące warunki atmosferyczne uniemożliwiają pracę psa służbowego;
 - 2) pies służbowy jest w okresie rui, choroby lub rekonwalescencji nie wymagających stałego nadzoru pielęgnacyjnego przewodnika.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, służbę przewodnika planuje się w sposób umożliwiający temu przewodnikowi sprawowanie opieki nad psem służbowym w niezbędnym zakresie.
5. Przy planowaniu służby przewodnika uwzględnia się, w ramach czasu służby, dwutygodniowy okres adaptacji psa służbowego do nowych warunków służby w przypadku:
 - 1) przekazania psa służbowego do jednostki organizacyjnej po zakończeniu szkoleń;
 - 2) przeniesienia przewodnika, wraz z psem służbowym, do służby w innym miejscu;
 - 3) przekazania psa służbowego innemu przewodnikowi.
6. W trakcie okresu adaptacji, o którym mowa w ust. 5, szkolenie doskonalące i wykorzystanie psa służbowego do służby planuje się w sposób umożliwiający:
 - 1) stopniowe dostosowanie się psa służbowego do funkcjonowania w nowych warunkach;
 - 2) zakończenie z wynikiem pozytywnym szkolenia doskonalącego przy jednoczesnym nie narażaniu tego psa na dodatkowy stres np. związany z dużym natężeniem ruchu pojazdów lub osób.
7. Jeżeli po zakończonym okresie adaptacji, o którym mowa w ust. 5, pies służbowy ma trudności z dostosowaniem się do nowego miejsca lub przewodnika, dalsze postępowanie z tym psem określa kynolog jednostki.

§ 24.

Planując służbę przewodnika z wykorzystaniem psa służbowego, należy uwzględnić następujące zasady:

- 1) sposób opieki nad psem służbowym podczas służby powinien odpowiadać wymogom określonym w szczegółowym opisie realizacji opieki nad psem służbowym, o którym mowa w § 9 ust. 1;
- 2) pies służbowy nie może być wykorzystywany jednorazowo do służby przez okres dłuższy niż 8 godzin;
- 3) psa służbowego nie można kierować do służby wcześniej niż po upływie 8 godzin od zakończenia poprzedniej służby;
- 4) podczas służby należy zapewnić przewodnikowi możliwość napojenia psa służbowego i w razie potrzeby, wyprowadzenia tego psa w celu załatwienia potrzeb fizjologicznych;
- 5) w ramach czasu służby przewodnika powinno odbywać się szkolenie doskonalące przewodnika i psa służbowego w wymiarze do 6 godzin w tygodniu realizowanych w ciągu jednego dnia;

- 6) na czas szkolenia doskonalącego przewodnika i psa służbowego zwalnia się z wykonywania innych czynności;
- 7) w ramach czasu służby przewodnik przeznaczą w miesiącu 4 godziny w celu przeprowadzenia:
 - a) dezynfekcji budy i wybiegu w miejscu utrzymywania psa służbowego,
 - b) okresowych przeglądów weterynaryjnych psa służbowego,
 - c) dodatkowego szkolenia doskonalącego z psem służbowym,
 - d) instruktażu do zajęć dla pozoracji,
 - e) pracy kancelaryjnej.

§ 25.

1. Przewodnik zobowiązany jest do wykorzystywania psa służbowego do służby w taki sposób, aby nie dopuścić do jego przemęczenia psychofizycznego.
2. Czas efektywnego wykorzystania psa służbowego podczas służby oraz liczbę i długość przerw ustala przewodnik, uwzględniając warunki tej służby, a w szczególności warunki atmosferyczne i natężenie bodźców zewnętrznych.
3. Podczas służby z wykorzystaniem psa służbowego, przewodnik powinien posiadać ekwipunek tego psa niezbędny do prawidłowego pełnienia służby oraz środki opatrunkowe.

§ 26.

1. Przewodnik, po powrocie ze służby z wykorzystaniem psa służbowego, zobowiązany jest do:
 - 1) przeprowadzenia oględzin tego psa, ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan opuszek palcowych, błony śluzowej nosa i małżowin usznych;
 - 2) wyczyszczenia i wysuszenia (konserwacji) ekwipunku tego psa.
2. W przypadku stwierdzenia w trakcie oględzin, o których mowa w ust. 1, skaleczeń lub odmrożeń części ciała psa służbowego, przewodnik powinien niezwłocznie powiadomić o tym bezpośredniego przełożonego i kynologa jednostki, oraz w razie konieczności udać się z psem służbowym do lekarza weterynarii.

§ 27.

1. Przewodnik zobowiązany jest do sporządzenia notatki z użycia psa służbowego do służby, niezwłocznie po jej zakończeniu, w przypadku:
 - 1) gdy pies służbowy ujawnił miejsce ukrycia substancji narkotycznych, materiałów wybuchowych lub broni, wyrobów tytoniowych lub prawdopodobne miejsce ich wcześniejszego przechowywania;
 - 2) użycia psa służbowego jako środka przymusu bezpośredniego;
 - 3) gdy pies służbowy, w wyniku tropienia, wskazał trasę prawdopodobnego marszu lub kierunku odejścia osoby poszukiwanej;
 - 4) gdy w wyniku użycia psa służbowego do patrolowania terenu (rewirowania), tropienia, zasadzki, przeszukania miejsc, pomieszczeń lub środków transportu doszło do ujawnienia osoby lub odnalezienia przedmiotu;

- 5) użycia psa służbowego podczas realizacji czynności służbowych na polecenie przełożonego.
Wzór notatki określa załącznik nr 4 do regulaminu.
2. W przypadku, gdy na podstawie obowiązujących przepisów pies służbowy, za zgodą:
 - 1) komendanta placówki Straży Granicznej – w przypadku psów służbowych będących w dyspozycji tej placówki;
 - 2) naczelnika wydziału granicznego lub wydziału zabezpieczenia działań komendy oddziału Straży Granicznej – w przypadku psów służbowych będących w dyspozycji tych wydziałów;
 - wykorzystywany jest w ramach pomocy udzielanej przez Straż Graniczną innym instytucjom, organom lub osobom, decyzję dotyczącą sposobu i metod postępowania z psem służbowym podejmuje przewodnik.
3. Sposób i metody postępowania, o których mowa w ust. 2, powinny być zgodne z przepisami obowiązującymi w tym zakresie w Straży Granicznej, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, przewodnik po uzyskaniu od kierującego działaniami informacji niezbędnych do wykonania zadania w ramach pełnienia służby z wykorzystaniem psa służbowego:
 - 1) dokonuje oględzin miejsca, w którym będzie wykorzystany pies służbowy i zachowaniem wymaganych środków ostrożności;
 - 2) jeżeli zachodzi taka potrzeba, może zażądać:
 - a) usunięcia z miejsca, w którym będzie wykorzystany pies służbowy, ludzi, pojazdów lub zwierząt,
 - b) wyznaczenia asysty na okres wykorzystania psa służbowego,
 - c) wywietrzenia pomieszczenia, w którym ma być wykorzystany pies służbowy będący psem specjalnym przeznaczonym, zgodnie z odrębnymi przepisami, do wyszukiwania narkotyków, materiałów wybuchowych, broni, wyrobów tytoniowych lub osób.
5. Notatkę, o której mowa w ust. 1, przewodnik przedstawia osobie kierującej działaniami (czynnościami) podejmowanymi w ramach pełnienia służby z wykorzystaniem psa służbowego lub innej upoważnionej w tym zakresie osobie, która potwierdza na piśmie, że zapoznała się z treścią tej notatki.
6. W przypadku nie uzyskania potwierdzenia, o którym mowa w ust. 5, przewodnik dokonuje na notatce, o której mowa w ust. 1, adnotacji wyjaśniającej przyczynę braku uzyskania potwierdzenia.
 - 3) szkolenie doskonalące;
 - 4) prowadzenie dziennika szkolenia i wykorzystania konia służbowego, którego wzór określa załącznik nr 5 do regulaminu.
3. Do obowiązków przechowawcy należy:
 - 1) pielęgnacja konia służbowego podczas, gdy nie jest on wykorzystywany do służby;
 - 2) żywienie konia służbowego;
 - 3) zapewnienie czystości w miejscu utrzymywania konia służbowego;
 - 4) zapewnienie ruchu koniowi służbowemu.

§ 29.

1. Bezpośredni nadzór nad realizacją zadań, o których mowa w § 28 ust. 2 i 3, oraz wykorzystaniem konia służbowego do służby sprawuje komendant placówki.
2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, obejmuje sprawy związane:
 - 1) z optymalnym oraz racjonalnym wykorzystaniem koni służbowych zgodnie z ich przeznaczeniem;
 - 2) z opracowaniem planów szkolenia doskonalącego i systematycznej ich realizacji;
 - 3) ze stanem technicznym pomieszczeń i zapleczy gospodarczych przeznaczonych dla koni służbowych;
 - 4) z wyposażeniem konia służbowego w sprzęt jeździecki i przybory do pielęgnacji zgodnie z zestawem należności przysługującym na podstawie odrębnych przepisów, o których mowa w § 9 ust. 2.
3. Merytoryczny nadzór nad realizacją zadań, o których mowa w ust. 2, sprawuje hipolog jednostki.
4. Nadzór, o którym mowa w ust. 3, realizowany jest w zakresie:
 - 1) terminowości szkolenia doskonalącego oraz sposobu jego przeprowadzania;
 - 2) wykorzystania koni służbowych do służby;
 - 3) systematyczności przeprowadzania przeglądów weterynaryjnych;
 - 4) pielęgnacji, żywienia i warunków utrzymania konia służbowego;
 - 5) zdolności użytkowej konia służbowego;
 - 6) systematyczności prowadzenia dokumentacji przez jeźdźca.
5. Hipolog jednostki zobowiązany jest, w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, do sprawdzenia prawidłowości realizacji zadań z zakresu hipologii służbowej w odniesieniu do każdego konia służbowego minimum raz na cztery miesiące.
6. W trakcie realizacji czynności, o której mowa w ust. 5, hipolog jednostki dokonuje w szczególności sprawdzenia w zakresie, o którym mowa w ust. 4, dokumentując spostrzeżenia, uwagi i zalecenia w dzienniku, o którym mowa w § 28 ust. 2 pkt 4, oraz sporządza notatkę, którą przekazuje drogą służbową naczelnikowi wydziału kadr i szkolenia. Naczelnik wydziału kadr i szkolenia podejmuje decyzję w sprawie dalszego postępowania z wnioskami wnioskującymi z notatki.

§ 30.

W przypadku, gdy jeździec nie może wykonywać dotychczasowych obowiązków służbowych, powierzony

Rozdział 4

OPIEKA NAD KONIEM SŁUŻBOWYM

§ 28.

1. Koń służbowy może być powierzony więcej niż jednemu jeźdźcy.
2. Do obowiązków jeźdźcy należy:
 - 1) pielęgnacja konia służbowego podczas, gdy jest on wykorzystywany do służby;
 - 2) obecność przy koniu służbowym podczas, gdy jest on transportowany;

temu jeźdźcowi koń służbowy jest przekazywany, za zgodą kierownika jednostki organizacyjnej innemu jeźdźcowi.

§ 31.

1. Dziennik szkolenia i wykorzystania konia służbowego, o którym mowa w § 28 ust. 2 pkt 4, wystawiany jest przez komórkę organizacyjną danej jednostki organizacyjnej, która jest odpowiedzialna za szkolenie koni służbowych.
2. W dzienniku, o którym mowa w ust. 1, ewidencjonuje się:
 - 1) przebieg służby z wykorzystaniem konia służbowego;
 - 2) przebieg doskonalenia zawodowego jeźdźcy i konia służbowego;
 - 3) przypadki, w których nie przeprowadzono w terminie planowego szkolenia doskonalącego, wraz ze wskazaniem terminów, w których szkolenie to zostało następnie przeprowadzone i opisem jego przebiegu;
 - 4) czynności dokonane w ramach profilaktyki weterynaryjnej, o których mowa w § 38.
3. Do dziennika, o którym mowa w ust. 1, wpisuje się informacje na temat wyników przeprowadzanych sprawdzeń i kontroli z zakresu hipologii służbowej. Wpisów w tym zakresie dokonuje przeprowadzający te sprawdzenia lub kontrole.
4. Wpisów do dziennika, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na bieżąco, niezwłocznie po zakończeniu szkolenia lub służby, do której był wykorzystywany koń służbowy, albo zakończeniu sprawdzenia lub kontroli z zakresu hipologii służbowej.
5. W przypadku zagubienia albo zniszczenia dziennika, o którym mowa w ust. 1, nowy dokument wystawiany jest przez komórkę organizacyjną, o której mowa w ust. 1, po uprzednim uzyskaniu od jeźdźcy informacji wyjaśniających okoliczności w jakich doszło do utraty tego dziennika.

§ 32.

1. W postępowaniu z koniem służbowym należy stosować przepisy dotyczące ochrony zwierząt i ochrony zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, a ponadto należy kierować się następującymi zasadami:
 - 1) chorego konia służbowego nie wolno wykorzystywać do służby i szkolić go;
 - 2) zabronione jest:
 - a) bicie konia służbowego i inne brutalne obchodzenie się z nim,
 - b) drażnienie konia służbowego,
 - 3) konia służbowego można wynagradzać za dobrze wykonane zadanie lub ćwiczenie, w szczególności poprzez podanie mu smakołyku przez jeźdźcę lub prowadzącego szkolenie, w którym uczestniczy koń służbowy;
 - 4) zachowanie jeźdźcy i przechowawcy powinno w szczególności:
 - a) być dostosowane do temperamentu, stopnia inteligencji i charakteru konia służbowego,
 - b) cechować się łagodnością i cierpliwością, ale również stanowczością,

c) być ukierunkowane na wzbudzenie zaufania konia służbowego do jeźdźcy i przechowawcy oraz zapewnienie im jego postuśżeństwa.

2. Jeździec lub przechowawca, zbliżając się do konia służbowego, powinien zwrócić na siebie jego uwagę, w szczególności przy użyciu głosu. Nie wolno podchodzić do konia służbowego nagle i bez ostrzeżenia, w szczególności od tyłu.

§ 33.

1. Codzienna pielęgnacja konia służbowego polega na:
 - 1) dokonaniu przeglądu konia służbowego, w tym stanu jego skóry, oczu, uszu, błon śluzowych nosa ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan kończyn, puszek kopytowej i kłębu;
 - 2) czyszczeniu konia służbowego.
2. Czyszczenie konia służbowego polega na mechanicznym usunięciu z jego skóry brudu i otwarciu jej porów w celu ułatwienia mu oddychania całą powierzchnią ciała.
3. Czas przeznaczony na codzienną pielęgnację konia służbowego nie może być krótszy niż 1 godzina dziennie.
4. Jeździec, po powrocie ze służby z wykorzystaniem konia służbowego, zobowiązany jest do:
 - 1) przeprowadzenia oględzin tego konia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan kończyn, puszek kopytowej, kłębu, miejsca przebiegania poprzęgu oraz błony śluzowej nosa;
 - 2) wyczyszczenia, wysuszenia lub ewentualnej konserwacji ekwipunku tego konia.
5. W przypadku stwierdzenia w trakcie oględzin, o których mowa w ust. 4 pkt 1, skaleczeń lub odmrożeń części ciała konia służbowego, jeździec powinien niezwłocznie powiadomić o tym bezpośredniego przełożonego i hipologa jednostki, oraz zasięgnąć porady lekarza weterynarii.
6. W przypadku, gdy koń służbowy nie jest wykorzystywany do służby, zapewnia się mu ruch na wybiegu lub wymuszony (lonżowanie) przez czas nie krótszy niż 1 godzina dziennie, o ile lekarz weterynarii nie zaleci inaczej.
7. Czyszczenie konia służbowego przeprowadza się na świeżym powietrzu, a w czasie niesprzyjających warunków atmosferycznych można przeprowadzić tą czynność w stajni.
8. Zabronione jest przeprowadzanie czyszczenia konia służbowego w czasie obrokowania oraz bezpośrednio po nim.
9. Opiekę nad koniem służbowym wykonuje się z wykorzystaniem umundurowania specjalistycznego i wyposażenia specjalnego, zgodnie z zestawem należności przysługującym na podstawie odrębnych przepisów, o których mowa w § 9 ust. 2.
10. Do czyszczenia konia służbowego używa się następujących przyborów:
 - 1) szczotki z włosia;
 - 2) zgrzebła metalowego, plastikowego lub gumowego;
 - 3) szczotki ryżowej do rozczesywania oraz czyszczenia grzywy i ogona;
 - 4) wełnianej ścierki;

- 5) dwóch ścierek płóciennych (lub gąbek);
- 6) kopystki do kopyt.
11. Przybory, o których mowa w § 29 ust. 2 pkt 4, oznacza się numerem służbowym konia służbowego. Przybory wydane dla jednego konia służbowego używa się wyłącznie do czyszczenia tego konia. Przybory utrzymuje się w czystości i dobrym stanie technicznym.
12. Kucia i strugania kopyt konia służbowego dokonuje się z zachowaniem następujących zasad:
 - 1) do kucia kopyta wykorzystuje się wyłącznie podkowy dopasowane do kopyta;
 - 2) kucia konia służbowego może dokonać wyłącznie kowal ze specjalizacją podkuwacza koni;
 - 3) struganie rogu i przekuwanie powtarza się co 6-8 tygodni;
 - 4) przekuwania częściej niż co 4 tygodnie, dokonuje się na zalecenie hipologa jednostki lub lekarza weterynarii.

§ 34.

1. Kontrola stanu zdrowia i utrzymania koni służbowych jest przeprowadzana w jednostce organizacyjnej raz w roku.
2. W trakcie kontroli, o której mowa w ust. 1, dokonuje się sprawdzenia kondycji fizycznej, odżywiania i czystości koni służbowych, a także właściwych warunków w zakresie miejsca ich utrzymywania, wybiegów dla nich i pomieszczeń oraz zapleczy gospodarczych związanych z opieką nad końmi służbowymi, a także zgodności wyposażenia w przybory do pielęgnacji i sprzęt jeździecki, zgodnie z obowiązującymi normami należyłości, o których mowa w § 9 ust. 2.
3. Kontrolę, o której mowa w ust. 1, przeprowadza komisja powołana przez kierownika jednostki organizacyjnej, w skład której wchodzi hipolog jednostki, przedstawiciel wydziału techniki i zaopatrzenia tej jednostki oraz, w zależności od potrzeb, przedstawiciele innych komórek organizacyjnych tej jednostki.

§ 35.

1. Odżywianie konia służbowego powinno być racjonalne, dostosowane do potrzeb jego organizmu i funkcji fizjologicznych. Chorego konia służbowego należy karmić według wskazówek lekarza weterynarii.
2. Za zgodą hipologa jednostki lub lekarza weterynarii w żywieniu koni służbowych dopuszcza się stosowanie gotowej, zbilansowanej karmy przemysłowej. Dzienną normę wyżywienia konia służbowego nalicza się zgodnie ze wskazówkami producenta.
3. Normy wyżywienia koni służbowych określają odrębne przepisy, o których mowa w § 2 pkt 24.

§ 36.

1. Przed użyciem konia służbowego do jazdy oraz po jej zakończeniu, jeździec dokonuje sprawdzenia stanu puszek kopytowej oraz podkucia. O wszelkich nieprawidłowościach w tym zakresie jeździec melduje przełożonemu, który powiadamia o tym hipologa jednostki lub lekarza weterynarii.
2. Koń służbowy, u którego stwierdzono brak podkowy lub inne nieprawidłowości w podkuciu nie może być wykorzystany do jazdy.

§ 37.

1. Jeździec odpowiada za ilość, stan i konserwację powierzzonego mu wyposażenia konia służbowego oraz sprzętu do jego szkolenia.
2. W celu utrzymania wyposażenia i sprzętu, o których mowa w ust. 1, we właściwym stanie należy:
 - 1) po zakończeniu służby z wykorzystaniem konia służbowego lub szkolenia tego konia sprawdzić stan tego wyposażenia lub sprzętu;
 - 2) mokre wyposażenie i sprzęt wysuszyć poprzez ich rozłożenie w cieniu na wolnym powietrzu, a podczas złej pogody w pomieszczeniu, w odpowiedniej odległości od źródła ciepła;
 - 3) po wysuszeniu, o którym mowa w pkt 2, części skórzane wyposażenia i sprzętu oczyścić z brudu, kurzu i błota oraz, w miarę potrzeby, natłuścić smarem do konserwacji skóry lub wazeliną;
 - 4) przeprowadzać na bieżąco drobne naprawy poszczególnych części wyposażenia i sprzętu polegające na zszyciu poprutych szwów i przetartych miejsc.
3. Do dokonywania napraw, o których mowa w ust. 2 pkt 4, nie wolno używać drutu.
4. O większych uszkodzeniach i brakach wyposażenia i sprzętu, o których mowa w ust. 1, jeździec powiadamia niezwłocznie bezpośredniego przełożonego.

§ 38.

W ramach profilaktyki weterynaryjnej koń służbowy jest:

- 1) dwa razy do roku (wiosną i jesienią) – odrobaczany;
- 2) raz na trzy miesiące – badany przez lekarza weterynarii;
- 3) poddawany szczepieniom profilaktycznym przeciwko tężcowi, grypie koni i wściekliznie, zgodnie z zaleceniami producenta szczepionek oraz wymogami określonymi przez terenowe organy weterynarii;
- 4) zabezpieczany na bieżąco przed kleszczami i innymi pasożytami zewnętrznymi.

§ 39.

1. W przypadku podejrzenia zachorowania konia służbowego stosuje się następujące zasady:
 - 1) w przypadku podejrzenia zachorowania konia służbowego w czasie jazdy, należy przerwać ją i dokonać oględzin konia służbowego, a jeżeli zachodzi taka potrzeba, należy również rozsiadłać go i udzielić mu pierwszej pomocy, informując o tym bezpośredniego przełożonego;
 - 2) w przypadku podejrzenia zachorowania konia służbowego przed jego osiodłaniem, należy odstąpić od tej czynności, a jeżeli zachodzi taka potrzeba, należy również udzielić mu pierwszej pomocy, informując o tym bezpośredniego przełożonego;
 - 3) bezpośredni przełożony, po otrzymaniu informacji, o których mowa w pkt 1 i 2, przekazuje je bezzwłocznie lekarzowi weterynarii sprawującemu nadzór nad koniem służbowym, a w razie potrzeby, w przypadkach nagłych, najbliższemu lekarzowi weterynarii, który decyduje w sprawie dalszego postępowania z tym koniem.

2. W przypadku stwierdzenia choroby konia służbowego stosuje się następujące zasady:
 - 1) chorego konia służbowego nie wolno wykorzystywać do służby i szkolić, o ile zalecenie takie zostanie wpisane do książeczki zdrowia tego konia przez lekarza weterynarii;
 - 2) w przypadku, gdy lekarz weterynarii zalecił stałą opiekę nad chorym koniem służbowym, służbę jeźdźców organizuje się w sposób zapewniający prawidłowe sprawowanie tej opieki.
3. Bezpośrednią opiekę weterynaryjną nad koniem służbowym sprawuje lekarz weterynarii. W przypadku braku etatowego lekarza weterynarii w jednostce organizacyjnej, opiekę nad koniem służbowym należy zlecić zakładowi leczniczemu dla zwierząt, której koszt pokrywany jest ze środków przydzielonych tej jednostce. Każdą wizytę lekarza weterynarii dokumentuje się poprzez dokonanie wpisu w „Książce zdrowia konia”, wydanej dla danego konia przez lekarza weterynarii.

§ 40.

1. Konie służbowe transportuje się zgodnie z odrębnymi przepisami, o których mowa w § 21 ust. 1, a także z zachowaniem następujących zasad:
 - 1) w odniesieniu do pojazdu, którym jest transportowany koń służbowy:
 - a) znajdujące się w tym pojeździe pomieszczenie przeznaczone dla koni:
 - powinno być oświetlone i czyste oraz mieć podłogę wyłożoną gumą i wysypaną suchymi trocinami lub cienką warstwą słomy, przy czym powierzchnia tej podłogi (w przeliczeniu na jednego konia) nie może być mniejsza niż 1,8 m²,
 - powinno być wyposażone w uchwyty umożliwiające przywiązanie koni służbowych,
 - b) pojazd ten powinien być wyposażony w apteczkę weterynaryjną, wiadro, dodatkowy uwiąz i lonżę;
 - 2) w odniesieniu do konia służbowego:
 - a) konia służbowego karmi się 2 godziny przed transportem,
 - b) nogi konia służbowego, przed jego transportem, zabezpiecza się zakładając na nie ochraniacze transportowe,
 - c) nie wolno transportować w bezpośrednim sąsiedztwie koni służbowych wrogo do siebie nastawionych lub kłaczy obok ogiera;
 - 3) w zakresie załadunku i wyładunku konia służbowego:
 - a) załadunek konia służbowego do pojazdu, którym jest on transportowany, powinien odbywać się przy pomocy ramp lub pomostów do załadowania,
 - b) pomosty lub rampy, o których mowa w lit. a, powinny być nie węższe niż 160 cm i być ustawione do podłoża pod kątem nie większym niż 30 stopni,
 - c) pomosty lub rampy, o których mowa w lit. a, powinny posiadać poprzeczne listwy zapobiegające poślizgowi i ułatwiające wprowadzenie konia służbowego do pojazdu, którym ten koń jest transportowany,
 - d) konia służbowego wprowadza i wyprowadza się z pojazdu, którym jest on transportowany pojedynczo, na uwięzi, spokojnie i bez zbędnego hałasu,
 - e) zabrania się bicia i dręczenia konia służbowego przy jego załadunku i wyładunku z pojazdu, którym jest on transportowany,
 - f) na czas transportu odbywającego się w niskich temperaturach, konia służbowego okrywa się derką,
 - g) łańcuchów i lin metalowych nie wolno stosować podczas załadunku i wyładunku konia służbowego,
 - h) konia służbowego, w pojeździe przeznaczonym do jego przewozu, ustawia się przodem do kierunku jazdy;
 - 4) w odniesieniu do transportu konia służbowego:
 - a) transport konia służbowego może odbywać się w obecności jeźdźcy, przy czym nie może być on kierowcą pojazdu, którym jest transportowany koń służbowy,
 - b) na jeden pojazd powinien przypadać przynajmniej jeden jeździec,
 - c) kierowca pojazdu, którym jest transportowany koń służbowy powinien unikać raptownego hamowania i zbyt szybkiej jazdy na zakrętach,
 - d) kierowca pojazdu, którym jest transportowany koń służbowy ma obowiązek zatrzymania pojazdu na polecenie jeźdźcy,
 - e) jeżeli czas transportu konia służbowego przekracza 4 godziny, należy zrobić postój w jego trakcie w celu napojenia i nakarmienia tego konia.
2. W czasie transportu konia służbowego, jeździec powinien posiadać następujące dokumenty:
 - 1) „Książkę zdrowia konia”, o której mowa w § 39 ust. 3;
 - 2) „Świadectwo zdrowia konia” wydane dla danego konia przez lekarza weterynarii, jeżeli jego transport odbywa się do innego województwa;
 - 3) „Paszport konia”, wydany na podstawie odrębnych przepisów dotyczących systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt;
 - 4) inne, określone odrębnymi przepisami dotyczącymi transportu zwierząt.

Rozdział 5

OGÓLNE ZASADY ORGANIZACJI I PEŁNIENIA SŁUŻBY PRZEZ JEŹDZCÓW

§ 41.

1. Zasady pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych z wykorzystaniem konia służbowego określają odrębne przepisy dotyczące sposobu pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych w Straży Granicznej.
2. Do pełnienia służby granicznej lub prowadzenia działań granicznych z wykorzystaniem koni służbowych, wyznacza się, w miarę możliwości, co najmniej dwóch jeźdźców.

3. Planując wyznaczone jeźdźcowi do wykonania zadanie służbowe z wykorzystaniem konia służbowego należy:
- 1) zapewnić możliwość poruszania się koni służbowych w rejonie pełnienia służby;
 - 2) zapewnić taki sposób realizacji tego zadania aby, w miarę możliwości, nie obejmowała ona pory karmienia konia służbowego;
 - 3) uwzględnić jedną godzinę na siodłanie, rozsiadanie oraz toaletę tego konia;
 - 4) w upalne dni, w miarę możliwości, planować wykorzystanie koni służbowych do służby jedynie we wczesnych godzinach rannych albo wieczornych.

Rozdział 6

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 42.

Prowadzone według dotychczasowych wzorów książki psów służbowych wydane przed wejściem w życie

regulaminu stosuje się do czasu wycofania ze służby albo utraty psów służbowych, dla których zostały wystawione albo zagubienia lub zniszczenia tych książek.

§ 43.

W instrukcji o psach służbowych Straży Granicznej stanowiącej załącznik do decyzji nr 85 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 grudnia 1993 r., zmienionej decyzjami Nr 2 z dnia 4 stycznia 1995 r. i Nr 25 z dnia 11 maja 2000 r. uchyla się § 1 ust. 8, § 3 ust. 2 pkt 3 i 4, ust. 3 pkt 3, ust. 4 pkt 2, 3, 4 i 10, ust. 7, § 11 ust. 3, 4, 6 i 8, § 12, § 13, § 14, § 15 ust. 8, 9 i 10, § 16, § 17 ust. 4 i 5, § 18, § 19 ust. 9, § 21 ust. 1 zdanie drugie oraz § 22 ust. 1 zdanie drugie i ust. 2.

§ 44.

Regulamin wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia podpisania.

KOMENDANT GŁÓWNY STRAŻY GRANICZNEJ
w z. ppłk SG Tomasz PEST